

Spis treści

Wprowadzenie	5
I. Pojęcie państwa	7
1. Dzieje terminu „państwo”	7
2. Sposoby istnienia państwa	8
3. Państwo jako zorganizowana władza publiczna	10
4. Państwo jako hierarchia wielowymiarowa	13
5. Państwo jako organizacja terytorialna	15
6. Państwo jako organizacja suwerenna	16
7. Państwo jako organizacja przymusu	19
8. Panowanie części nad całością: państwo jako wyraz nierównowagi interesów grupowych	23
II. Społeczne podstawy państwa	27
1. Naród i lud: fikcje czy rzeczywistość?	27
2. Społeczeństwo i jego zróżnicowanie: klasy, warstwy, elity	31
3. Polityka: zróżnicowanie interesów i wzajemność zobowiązań	36
4. Interes publiczny, interesy prywatne, racja stanu	40
5. Rodzaje konfliktów społecznych i reakcje grup rządzących	43
6. Społeczeństwo obywatelskie - z dziejów pojęcia	49
7. Społeczeństwo obywatelskie i państwo współczesne	51
III. Kulturowe podłoże działania państwa	54
1. Etosy, mity i ideologie polityczne	54
2. Religia a władza państwowa	58
3. Kultura polityczna i opinia publiczna	62
4. Podstawy legitymizacji władzy państwowej	66

IV. Prawo jako granica i narzędzie władzy państwowej	71
1. Normatywne i faktyczne granice władzy państwowej	71
2. Spór o obowiązki państwa w gospodarce.....	73
3. Państwo prawa i gwarancje rządów prawa	78
4. Patologie struktur władzy i nadużywanie prawa	82
V. Podstawy klasyfikacji państw.....	95
1. Spór o kryteria	95
2. Pojęcie formy państwa	96
3. Rodzaje stylów rządzenia.....	98
4. Demokratyczne formy państwa	106
5. Państwa dyktatorskie.....	115
VI. W drodze od autorytaryzmu do demokracji.....	119
1. Cztery fale demokratyzacji współczesnego świata	119
2. Stadia zmiany ustrojowej w Europie Wschodniej i Środkowej .	122
3. Próba prognozy: prawdopodobne modele państwa	127
Literatura, którą warto poznać, myśląc o państwie współczesnym	131